

Almere, 6 maart 2023

Betreft: dossier 737 – Klacht over participatie Het Groene Veld Nobelhorst

Geachte Ombudsman, Beste Dana, Beste Randy,

Dank voor het constructieve gesprek van 23 februari jl. Tijdens dit gesprek met een afvaardiging van de besturen van Nobelhorst hebben wij, Dhr. M. Stulemeijer en Dhr. F.A. van Brussel, u deelgenoot gemaakt van de problemen met de gemeente Almere cs. In een aantal lopende projecten heeft de gemeente Almere verzuimd om de participatie uitgangspunten, zoals in 2013 geformuleerd door de voormalige wethouder Duivesteijn en geformaliseerd door de Raad, na te komen.

Zoals toegelicht hebben wij op 16 september al een WOO-verzoek¹ ingediend. Tot op heden is de gemeente vooralsnog in verzuim gebleven en hebben wij geen enkele relevante informatie voor deze casus ontvangen.

- Vanaf medio oktober heeft wethouder Lindenbergh de toezegging (mede namens de huisartsen) aan de besturen van de buurtschappen van Nobelhorst, gedaan om inzage te geven in de plannen van het zorgcentrum. Ook werd toegezegd dat de huisartsen op korte termijn een presentatie zouden geven aan de besturen van de buurtschappen van Nobelhorst en later aan de bewoners van Nobelhorst. Wij zijn nu ruim vier maanden verder en hebben tot heden geen planning, plan of tekeningen gezien. In de tussentijd hebben wij er meerdere keren bij de gemeente op aangedrongen om deze toezeggingen na te komen.
- In strijd met het fairplay-beginsel heeft de wethouder bindende afspraken gemaakt met de huisartsen. Ook is de wethouder in gebreke gebleven met de op hem rustende informatieplicht, door niet in te gaan op eventuele alternatieven. Vragen van de buurtschappen om kenbaar te maken waarom een alternatieve oplossing, die gedragen werd door de huisartsen, zonder enige motivering van tafel geveegd werd. Dit had kunnen resulteren in een duurzame oplossing met een groot draagvlak in Nobelhorst, zowel voor de huisartsenpraktijk als voor de bewoners. Meer informatie vindt u in het verslag van het overleg op 24-11-22.²
- Met uitsluiting van de huisartsen en de besturen van de buurtschappen van Nobelhorst, en geheel in strijd met de waarheid is een raadsbrief³ geformuleerd over de alternatieven van het groene veld.
- Volledigheidshalve verwijzen wij naar de tijdlijn op de website van Buurtschap Nobelhorst Midden⁴ – hier hebben wij zoveel mogelijk relevante informatie verzameld.

Voor een verdere verdieping van de problematiek die in Nobelhorst speelt, verwijzen wij naar onderstaande:

Uitgangspunten voor Nobelhorst

Op 10 juni 2010 heeft de gemeenteraad van Almere het Ontwikkelingsplan Almere-Hout Noord⁵ aangenomen. Almere-Hout moet de "Wijk voor Initiatieven" worden waar bewoners betrokken

¹ <https://www.buurtschapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/Gespreksleidraad-25-11-gemeente-Almere-ihkv-WOO-verzoek.pdf>

² <https://www.buurtschapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/241122-overleg-buurtschappen-en-huisartsenpraktijk.pdf>

³ <https://www.buurtschapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/20230204-Continuering-burgeractiviteit-nav-raadsbrief.pdf>

⁴ <https://www.buurtschapnobelhorst.nl/2022/11/18/nee-tegen-het-verdwijnen-van-ons-centrale-groene-veld-in-nobelhorst-aan-de-brink/>

⁵ https://www.buurtschapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/Ontwikkelingsplan_Nobelhorst_feb_2010-gecomprimeerd_1.pdf

worden bij de ontwikkeling, de inrichting en het beheer van de wijk en het beleid niet van bovenaf wordt opgelegd, maar van onderaf geïnitieerd. Waar de bewoners een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van hun woonomgeving en waar bewoning en ondernemerschap hand in hand moeten gaan. Buurtschappen moeten hierbij een belangrijke rol gaan spelen in de ontwikkeling van de sociale verbondenheid en behartigen van de belangen van de bewoners.

Nobelhorst moet het Groene Dorp van Almere worden waar de waarden saamhorigheid, betrokkenheid, inspraak, medezeggenschap en participatie hoog in het vaandel staan. Een groen dorp waar een Brink het hart van het dorp zal vormen als ontmoetingsplaats voor de bewoners omgeven door kleine winkeltjes en voorzieningen. In deze casus heeft de gemeente stelselmatig in strijd gehandeld met de geldende participatieregels. Daarmee is het gemeentelijk beleid strijdig met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het fairplay-beginsel.

Ontwikkeling van de Brink

Een gedeelte van de Brink is aangelegd en deels in gebruik voor een informatieshuur (VOF Nobelhorst; gemeente, Ymere en Dura Vermeer) en een tijdelijke huisvesting voor de huisartsen. Daarnaast bevindt zich een nog braakliggend stuk grond, waar de Brinkgedachte verder vorm kan krijgen. Plannen van ondernemers worden, ondanks aandringen van bewonerszijde, door de gemeente stelselmatig afgewezen *“komt u maar na 2030 hiervoor terug”*. Er zijn nog steeds geen voorzieningen (winkels), deze worden door de gemeente niet haalbaar geacht.

De huisartsen hebben medio 2019 aan de gemeente aangegeven een permanent gezondheidscentrum te willen bouwen. Destijds nog een kleinschalig gezondheidscentrum, waarbij rekening gehouden zou worden met de dorpse uitstraling van het gebouw. Een werkgroep van bestuur Buurtschap Midden is destijds om tafel gegaan met de gemeentelijke DSO, de huisartsen en de architect, met als gezamenlijk doel om een gebouw neer te zetten met een dorps karakter dat recht zou doen aan de beginselen van Nobelhorst. Begin 2020 bleek dat er onvoldoende voortgang geboekt werd. De gemeente heeft toen aangegeven het overleg op te schorten, waarbij de werkgroep geïnformeerd zou worden als het overleg wederom opgestart zou worden en er verdere ontwikkelingen zouden zijn. Helaas is dat niet gebeurd. In de notulen van overleg tussen de gemeente en de buurtschappen op 8-4-2021 staat letterlijk: *“De essentie van de plannen (ontwikkeling gezondheidscentrum) is niet gewijzigd. De gemeente is nog steeds in gesprek met de initiatiefnemer. Wanneer de plannen een stap verder zijn, zullen deze gepresenteerd worden en kunnen de buurtschappen worden betrokken. Maar zolang de business case niet rond is, is afstemming prematuur.”*

De Gemeente informeert de bewoners vervolgen slechts in algemene zin dat er een gezondheidscentrum gebouwd zal gaan worden, zonder details prijs te geven over de hoogte en omvang van het gebouw en de parkeerplaatsen. De bewoners en hun vertegenwoordigers (besturen buurtschappen) worden bij de verdere ontwikkeling niet betrokken en zelfs bewust buiten spel gehouden, dit om 'onrust' te voorkomen.

Slechts na herhaaldelijk aandringen van bestuur Buurtschap Midden tot overleg met een directielid van de huisartsen werd duidelijk dat de ontwikkelingen wel degelijk verdere vormen hadden aangenomen. De huisartsen hadden zelf aan de gemeente alternatieve mogelijkheden voorgesteld. Hiertoe was de gemeente zonder enige motivering niet bereid. Ook alternatieven die voorgedragen waren door de besturen van de buurtschappen van Nobelhorst, om een gezondheidscentrum elders in de wijk te realiseren, waren niet bespreekbaar en werden eveneens ongemotiveerd afgewezen. Deze alternatieven waren er met name op gericht dat het gezondheidscentrum beter bereikbaar zou zijn voor de overige delen van Almere-Hout (Vogelhorst, Oosterwold) en verkeersoverlast in het verkeerstechnisch toch al drukke centrum van Nobelhorst beperkt zou blijven.

Kortom: plannen werden buiten het zicht van de bewoners gesmeed, intentie en reserveringsovereenkomst werden gesloten zonder de bewoners daarover zelfs maar te informeren, en ideeën en initiatieven van bewonerszijde werden volledig genegeerd. Door de gemeente – al in een eerder stadium door mevrouw van Duin, manager gebiedsontwikkeling werd aan de reserveringsovereenkomst de status gegeven dat deze in beton gegoten was, dit wederom zonder enige motivering.

Op vragen van een raadslid over het uitblijven van de gevraagde informatie in het kader van de WOO heeft mevrouw van Loo donderdag jl. laten weten dat de informatie aan de aanvrager, de heer S. Grijzen, bestuurslid Nobelhorst Midden, zou zijn verstuurd. Deze heeft echter aangegeven tot op heden niets te hebben ontvangen.

Gevolg: onrust

Pas uit de media werd op 18 oktober 2022 duidelijk dat het kleinschalige gezondheidscentrum met een dorpskarakter uitgegroeid was tot het hoogste gebouw van het dorp van vijf verdiepingen hoog. En uitgebreid met 20 zorgwoningen en 70(!) parkeerplaatsen. Vijf hoog omdat er op aandringen van de gemeente zorgwoningen op het gezondheidscentrum waren gepland, 70 parkeerplaatsen, omdat de gemeente "vergeten" was voldoende parkeerplaatsen bij de in de buurt gelegen school te realiseren.

Bewoners en besturen van de Buurtschappen zijn geschokt.

De bewoners en besturen van de buurtschappen van Nobelhorst startten op 18-9-2022 een petitie voor het behoud van het Groene Veld dat zich in de 10 jaar dat het veld braak had gelegen tot hart van Nobelhorst had ontwikkeld. Er vindt een scala van activiteiten en grote evenementen 'plaats, de schooljeugd brengt er de pauze en naschoolse tijd door en de jeugd, ouders met kinderen trapt er een balletje.

Deze petitie ⁷ werd door bijna 900 bewoners ondertekend. Uit de toelichting die vele ondertekenaars gaven blijkt hoezeer de bewoners het groene veld in hun hart gesloten hebben en het rijkgeschakeerde belang dat het Groene Veld in de Nobelhorst gemeenschap vertegenwoordigt.

De besturen van de buurtschappen, die op grond van hun door de gemeente opgelegde statuten de taak hebben om de belangen van de bewoners te behartigen besluiten tot een burgeractiviteit. Als voorbeeld hebben we de oprichtingsactie/statuten ⁸opgenomen van het eerste opgerichte buurtschap (de statuten van de andere buurtschappen zijn nagenoeg identiek).

Deze burgeractiviteit is op 27-10-2022 in de raad behandeld⁹. In eerste instantie was de raad bijna unaniem van mening dat het Groene Veld behouden moest worden. Dit was voor de gemeente dermate onaanvaardbaar, dat zij met een technische briefing aan de raad, waarbij noch de huisartsen noch de besturen van de buurtschappen aanwezig mochten zijn (geen hoor en wederhoor), de raad alsnog heeft overtuigd dat de bouw van het gezondheidscentrum van 5-laags met zorgcentrum en 70 parkeerplaatsen doorgang moest vinden. Het ontbreken van hoor en wederhoor is niet alleen in strijd met het fairplay-beginsel, maar het is ook gebruikelijk in de tweede kamer dat alle betrokken partijen aanwezig kunnen zijn bij een dergelijke technische briefing.

Op de raadsvergadering van 24-11-22 werd door wethouder Lujendijk ten onrechte gesteld dat de gezondheidszorg van Nobelhorst ernstig in gevaar zou komen en dat bovendien de financier zich zou terugtrekken als het gezondheidscentrum 5-laags inclusief zorgwoningen en 70 parkeerplaatsen niet gerealiseerd zou worden. Dezelfde middag hadden de huisartsen en de buurtschappen een compromis bereikt dat dezelfde avond door de gemeente en portefeuillehouder, hoewel door een bestuurslid van Nobelhorst Midden hierover geïnformeerd, volledig genegeerd werd. Een niet gemotiveerde afwijzing waarbij toegezegd resultaatgericht overleg nooit meer heeft plaatsgevonden.

⁶ <https://www.buurtchapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/Fotocollage.pdf>

⁷ <https://www.petities.com/a/375729>

⁸ <https://www.buurtchapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2019/09/oprichtingsacte-Buurtchap-Nobelhorst-Midden.pdf>

⁹ <https://almere.notubiz.nl/vergadering/1036241/Politieke%20Markt>

De buurtschappen voelen zich in hun belangen geschaad. De gespreksleider (mediator van de gemeente) constateert dan ook dat er sprake is van een vertrouwensbreuk tussen de gemeente en de besturen buurtschappen.

De Buurtschappen drongen wederom aan op het drie partijen-overleg, waarin ook het compromis overeengekomen op 24-11-22 besproken zou worden. In het gesprek op 19 december, waarvoor de besturen van de buurtschappen de gemeente en de huisartsen hebben uitgenodigd, wees het college dit compromis zonder enige toelichting af.

Over de alternatieven voor het Groene Veld is in het geheel niet gesproken. Wij waren uitermate verbaasd en teleurgesteld dat de gemeente kennelijk uit tijdsnood toch zonder overleg met de bewoners en de huisartsen een raadsbrief alternatieven Groene Veld naar de raad heeft verstuurd. Deze eenzijdig opgestelde raadsbrief is wat de besturen van de buurtschappen betreft dan ook een verdraaiing van de werkelijkheid. Dit hebben wij wederom aangegeven bij het redigeren van een nieuwsbrief van de gemeente¹⁰ van 13 februari jl., echter is dit alles ook niet serieus genomen en doet de gemeente het af met een disclaimer, zonder op duidelijke wijze onze opmerkingen weer te geven, waarmee het bericht in de nieuwsbrief¹¹ ernstig misleidend is.

Conclusie:

Nobelhorst, afgeschilderd als het groene dorp van Almere, wordt

- een gewone stadswijk met hoogbouw en een groot parkeerterrein in het centrum, een stadswijk met marginaal groen;

De Brink, een plek waar saamhorigheid, leefbaarheid en levendigheid gestalte moet krijgen,

- Wordt een plek waar een deel van de aanwezige bomen moet wijken en eventuele activiteiten naar inzicht van alleen de gemeente elders of in kleine schaal moeten plaatsvinden.
- De tijdelijke ruimte van de huisartspraktijk en de informatieschuur zullen ten minste nog 1,5 jaar in gebruik zijn. Dit betekent dat er nog steeds onvoldoende ruimte is voor een aantal activiteiten/ evenementen zonder dat de gemeente in een alternatief heeft voorzien.

Is dit nu de "Wijk voor Initiatieven" waar participatie hoog in het vaandel staat, de bewoners betrokken worden bij de ontwikkeling, de inrichting en het beheer van de wijk, het beleid niet van bovenaf wordt opgelegd, maar van onderaf geïnitieerd? Waar de bewoners een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van hun woonomgeving en waar bewoning en ondernemerschap hand in hand gaan? Waar buurtschappen een belangrijke rol spelen in het behartigen van de belangen van de bewoners?

Wij voelen ons onjuist en oneerlijk behandeld door de gemeente (o.a. niet gekend, niet geïnformeerd, niet serieus genomen). De participatie gedachte van Nobelhorst, op basis waarvan vele bewoners hier zijn komen wonen, blijkt niets meer dan een lege huls te zijn door het optreden van de gemeente en de wethouder(s). Wij zijn zeer ontevreden over de behandeling van de burgeractiviteit.

Gaarne uw oordeel en uw bemiddeling in deze casus.

Met vriendelijke groet,

Namens de vier besturen van de buurtschappen Nobelhorst:

- Buurtschap de Vallei
- Buurtschap Zuid
- Buurtschap Noord
- Buurtschap Midden

¹⁰ <https://www.buurtchapnobelhorst.nl/wp-content/uploads/2022/11/3-Februari-2023-Concept-derde-editie-digitale-nieuwsbrief-Nobelhorst.pdf>

¹¹ <http://almere.nl/nieuwsbriefnobelhorst>